

CLIL-baserede undervisningsforløb på tværs af sprog og niveauer, udviklingsprojekt støttet af NCFF i 2023, koordineret af Petra Daryai-Hansen, Københavns Universitet, & Susanne Jacobsen Pérez, Roskilde Universitet. Projektet tager udgangspunkt i skabelonen for beskrivelse af CLIL-baserede undervisningsforløb, der er udviklet i projektet *CLIL in other languages than English – Successful transitions across educational stages* (www.ecml.at/CLILLOTEtransitions), der er støttet af ECML og NCFF (2020-2023).

El futuro de Cuba

Udformet af: Carina Pedersen, Roskilde Katedralskole, rkcp@rks-gym.dk

Fag, der samarbejder i forløbet: Spansk, Engelsk og evt. Samfundsfag

Fagligt emne: Livet i og uden for Cuba

Anbefalet klassetrin: 2.g stx

Undervisningsforløbets længde: Forløbet kan tilpasses - her er det 8 x 45 min. eller 4 x 90 min. I spansk har eleverne på forhånd set spillefilmen 'Havana Blues' af Benito Zambrano. I engelsk har eleverne arbejdet med artiklen 'Cubans find anger in their souls' (The Guardian, 18/07/2021) og arbejdet med den engelske *-ing* form.

Andre sprog, der bruges i forløbet: Engelsk, dansk

Kort beskrivelse af undervisningsforløbets indhold, struktur og evt. centrale aktiviteter

I dette CLIL-baserede undervisningsforløb, i spansk og engelsk, har eleverne fokus på livet i og uden for Cuba. Eleverne arbejder generelt med samfundsforholdene i Cuba, ser på årsagerne til flugt fra Cuba til USA under 'El Período Especial'. Desuden er der fokus på den svære økonomiske situation Cuba står i, samt det anstrengte forhold mellem Cuba og USA.

Forud for forløbet har eleverne set filmen 'Havana Blues', der indgår som en del af forløbet. Undervejs skal eleverne arbejde med billedbeskrivelse både mundtligt og skriftligt og arbejde med ligheden mellem engelsk og spansk grammatik. Forløbet munder ud i en fernisering af gruppernes forslag til, hvordan cubanere kan hjælpe hinanden med at skaffe manglende dagligvarer og sørge for de basale behov i hverdagen.

Målsætningen er at eleverne, via de to sprogfag, opnår en større bevidsthed om ligheder inden for grammatik, samt opnår en større bevidsthed om landet og forståelse af de globale sammenhænge.

Mål for sproglæring (punkt 2, 3 og 5 i *Praksisanbefalingerne*)

*Præsentation: Eleven kan give sammenhængende fremstillinger på basis af indhentede informationer. Eleven kan tilpasse en sproglig fremlæggelse efter formål og modtager.

*Lytning: Eleven kan forstå hovedindholdet af autentiske tekster om samfundsrelaterede emner.

*Læsning: Eleven kan forstå centrale synspunkter i autentiske tekster.

*Skrivning: Eleven kan udtrykke sig skriftligt til afgrænset formål.

*Flersprogethedsdidaktik: Eleven kan sammenligne engelsk og spansk og bruge translanguaging-strategier (dansk/spansk) for at støtte deres forståelse og deltagelsesmuligheder.

Mål for indholdslæring (punkt 2 og 6 i *Praksisanbefalingerne*)

*Eleven kan agere selvstændigt på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.

*Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

*Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger.

*Eleven kan demonstrere bevidsthed ved at kunne tage stilling til og forklare samspil mellem sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

*Eleven kan demonstrere forståelse af hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet i globale sammenhænge.

*Eleven kan komme med løsningsforslag på aktuelle problemstillinger.

LEKTION 1 + 2 (90 min.)	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)	 	1: a: Læreren beder eleverne, der sidder i mindre grupper, om at brainstorme over hvad de ved om Cuba. Eleverne kan bruge fx Google søgning. b. Læreren skriver de vigtigste ting/emner/navne/begivenheder på tavlen. Gloser på spansk introduceres løbende. 2: Rammen for projektet bliver forklaret: - Billedbeskrivelse (på spansk). Laves som skriftlig aflevering - Billedbeskrivelse (på spansk). Laves som mundtlig præsentation - Produkt (planche) til en samlet udstilling (på dansk/engelsk/	

		spansk). Fungerer bedst på dansk med nøglegloser på spansk. Målet er, at eleverne får øvet billedbeskrivelse, da det indgår både til den mundtlige og skriftlige eksamen. Gennem forløbet får eleverne øvet faste vendinger til billedbeskrivelse og relevante verbaltider.	
Under (bearbejdning)	 	Taler først om opbygning af billedbeskrivelse: Stilladsering med vigtige gloser / udtryk og vendinger Fx <i>En la foto hay...</i> Arbejde med ing-form (fra engelsk), som klassen har arbejdet med i engelsk. Hvordan bruges gerundium på spansk? Brugbart til billedbeskrivelse. Eleverne arbejder nu i CL-grupper. Læreren er opmærksom på niveauforskelle blandt elever, både mht. fagligt niveau, motivation og engagement. Eleverne vælger (i grupper) min. to scener fra filmen, der åbner for, at man kan tale om den økonomiske situation i landet. Læreren kan evt. udvælge scenerne (screenshots fra filmen) på forhånd eller lave et katalog med valgmuligheder. Det skal gøres klart for eleverne, at det er den økonomiske situation, der er fokus på. Lad evt. eleverne tale sammen først, så de finder ud af, hvad scenerne har til fælles. Starter på at lave billedbeskrivelse i grupper. Helt basalt, hvad er der på billedet? Se model 1, step 1 Læreren går rundt og hjælper.	Filmen 'Havana Blues' eller screenshots derfra
Efter (opsamling)		Eleverne noterer deres refleksioner og overvejelser i forhold til emne og billede.	

		Læreren præciserer, at det er vigtigt, at eleverne skriver noter under deres arbejde, da disse skal bruges til den skriftlige aflevering. Opret evt. et fælles dokument med engelsk. På den måde ser eleverne, at begge fag bidrager til emnet. Læreren forklarer rammen og målsætningen med den skriftlige aflevering: Målsætningen for den skriftlige billedbeskrivelse: Afleveringen skal indeholde følgende: • Afleveringen skal være 200-250 ord. Her vægtes indhold og sprog. • Refleksioner over ligheder/forskelle på de to sprog. Her er formålet at eleverne får en større sprogforståelse. Lektie til næste gang: Introtekst på dansk "Cuba i dag – samfundsmæssigt perspektiv" fra "Somos Cuba" af Ole Loumann. Eleverne skriver hjemme én sætning til hvert afsnit og én nøgleord pr. afsnit. Begge dele på spansk.	
--	---	--	--

LEKTION 3-4 (90 min.)	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)	 	Lektie til modulet: Arbejde videre med teksten "Cuba i dag – samfundsmæssigt perspektiv". Eleverne taler i par om medbragte sætninger og nøgleord. Eleverne udformer i par et simpelt mindmap over teksten, hvor de identificerer problemer og årsager. Læreren kan evt. lave et eksempel på mindmap på tavlen.	"Cuba i dag – samfundsmæssigt perspektiv" fra "Somos Cuba" af Ole Loumann.
Under (bearbejdning)		Eleverne arbejder videre med billedbeskrivelse og skal nu inddrage det, de	

	 	ved om det cubanske samfund (tager udgangspunkt i sætningerne de lige har lavet til teksten de har læst hjemme). Nu skal eleverne ikke bare bruge gerundium til at udtrykke, hvad der sker på billedet lige nu, men også inddrage en <u>førnutid</u>. Her skal eleverne få en forståelse af, hvad brugen af førnutid gør i forhold til indholdet. Der kommer en årsagsforklaring og det historiske perspektiv kommer frem. Eleverne sammenligner med hvordan man danner før nutid på engelsk. Skriver noter og refleksioner undervejs.	
Efter (opsamling)	 	Læreren præciserer, at det er vigtigt at eleverne skriver noter under deres arbejde, da disse skal bruges til den skriftlige aflevering. Læreren beder til sidst eleverne om at oprette et dokument med en liste med <i>Topic related vocabulary</i> - det kan både være nye gloser, men også ord og begreber, som knytter sig til emnet fx. fagudtryk. Ordene skrives både på engelsk og spansk (for at fremhæve transparente ord og ligheder i sproget). Lektie til næste gang: Teksten “El período especial” fra “Cuba en cambio” af Rosalba C. López og Bente D. Frederiksen (s. 6-8). Læser teksten hjemme og markerer sætninger i førnutid. Fx <i>Han pasado hambre / Han tenido una vida muy dura</i>. Fokuspunkter: eleverne arbejder videre med mindmap og tilføjer evt. nye informationer samt gloser og formuleringer, de selv kan bruge videre.	

LEKTION 5-6 (90 min.)	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)	 	Opsamling på lektien til i dag: Oversætter skriftligt s. 7-8 + opgaver til teksten, hvor eleverne skal forbinde spørgsmål med de rigtige svar. Eleverne taler om, hvilke sammenhænge de ser mellem teksten og de valgte scener/billeder fra filmen. Sættes sammen med deres mindmap. Eleverne præsenterer deres billeder for hinanden i par (på spansk) og fremhæver eksemplerne med førnutid. Læreren går rundt og hjælper. Afslutter den skriftlige del af billedbeskrivelsen og lægger den på 'Elevfeedback'. Læreren tjekker igennem for sproglige normafvigelser.	Teksten "El período especial" fra "Cuba en cambio" af Rosalba C. López og Bente D. Frederiksen (s. 6-8).
Under (bearbejdning)	 	<u>Kommunikativ aktivitet:</u> Quiz og byt med billeder: Eleverne har øvet sig i grupperne og skal nu præsentere deres billeder for hinanden ude på gulvet. Eleverne må gerne have skrevet et par stikord på bagsiden af billedet. Tilbage i de faste grupper: Eleverne er nu blevet introduceret til en masse scener fra dagligdagen, og brainstormer nu om, hvordan man kan gøre cubanernes hverdag lettere.	Quiz og byt billeder
Efter (opsamling)		Eleverne skriver deres ideer ned på post-its og finder frem til to idéer, de gerne vil gå videre med. Læreren præciserer, at eleverne nærmer sig projektets afsluttende fase, og at eleverne derfor skal sikre sig, at de kan komme i mål på de sidste lektioner.	Post-its

		Elever opfordres til at bruge resten af timen i dag og første lektion næste gang på at færdiggøre deres produkt til udstillingen. Som lektie til næste gang skal eleverne finde argumenter for at gå videre med én af gruppens ideer.	
--	--	---	--

LEKTION 7-8 (90 min.)	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)		Læreren tydeliggør for eleverne rammen for samt målsætningen med at lave en udstilling/fernisering; • Innovativt løsningsforslag til at lette cubanernes hverdag Eleverne arbejder i deres grupper, og udarbejder planchen, der skal udstilles. Læreren kan evt. sætte et minimumskrav til gloser og krav om fx at bruge antonymer. Det vil være oplagt her, når vi arbejder med løsningsforslag.	Pap, A3-papir, lim, sakse
Under (bearbejdning)	 	Fremlæggelser/fernisering Eleverne, der er inddelt i grupper, hører hinandens oplæg ved at gå rundt til de forskellige 'udstillinger'. Hver gruppe fremlægger først deres billede/scene for resten af klassen. Dette foregår på spansk. Bagefter forklarer de om deres forslag til, hvordan cubanere kan hjælpe hinanden med at skaffe manglende dagligvarer og sørge for de basale behov i hverdagen. Dette foregår på dansk, hvor spanske gloser inddrages.	Elevernes plancher
Efter (opsamling)		Klassen kårer afslutningsvis en vindergruppe på baggrund af afstemning. Klassen har tidligere haft afstemninger, men man kan lige	

		repetere nogle enkelte sætninger på tavlen. <i>Me gusta más porque...</i> Eleverne reflekterer afsluttende over deres sproglige og faglige læring i forløbet.	
--	--	---	--

Kilder

Zambrano, Benito (2005): *Habana Blues*. Spillefilm.

Tekster:

Loumann, Ole (2015): "Cuba i dag – samfundsmæssigt perspektiv". I *Somos Cuba: tekster fra Cuba: spansk for fortsættere*. Eduvision.

López, Rosalba C. og Bente D. Frederiksen (2016): "El período especial". I *Cuba en cambio*. (s. 6-8)

Nicoll, Ruairidh (2021): "I'm surprised, it took so long: Cubans find anger in their souls, The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/18/im-surprised-it-took-so-long-cubans-find-anger-in-their-souls>

Sahlberg, Pasi og Asko Leppilampi: Samarbejde om læring – en introduktion til cooperative learning: Akademisk Forlag. 2004

Ikoner

	at arbejde alene		par-/gruppearbejde		diskussion
	at tale		at skrive		at lytte
	at læse		at observere		at reflektere
	at stille spørgsmål		at præsentere		at bruge digitale læremidler
	at skematisere		at tegne		at eksperimentere
	hands-on aktivitet				